

GAZETA

FRANCOIS VALE

Gazeta are de doi ori, adica Marti si Sambata.
 Fișă e data pe săptămână, adica: Mercuri, Proti-
 ză are pe un an 10 l. m. c.; pe dimetate
 sau 5 l. in laisra Monarchiei.

Pentru țări străine 7 l. pe un an. și pe anușă
 intraga 14 l. m. c. Se prenume la 1/20 parte
 imperatoarei, cum și la toți amosarii nostri DD. cor-
 respondinți. Pentru scrie „polită” se cere 4 cr. m.

Maiestatea Sa e. r. apostolica, cu scrisoară de mana din 14. Ianuarie
 a binevoit a aproba cererea ministrului de finantie și de comerț,
 a b. de Baumgartner, care-si ceru demisionarea din cauza inainteloru
 batranetie, aratanduse preanalt'a multumire pentru serviciile
 facute; totu odata ordina Maria Sa e. r. apostolica, ca numitul mi-
 nistru se mai continue a-si purta officiu pana ce se va suplini prin
 altulu. —

Brasiou, 25. Ianuarie n. In 13 noptea pela 1/2 18 se simti
 aici unu cutremuru de pemantu, ca o leganatura de catra resaritulu
 medidinalu catra apusulu nordicu. Daune n'a lasatu dupa alno ne-
 caiure cutremurulu. — Pe la noi, dupa unu frige aspra de 17° rein-
 cepu a se topi neua, inso indata dupa acesta reincepu gerulu. Stra-
 mutarea acesta fora veste a temperaturii trage dupa mine si hola;
 mai vertosu intre pranci domina specie felurite de versatu; totusi ne
 a feritu Ddiu de furia cea mare a acestei epidemii, care in Bucovina
 ajunsa a fi pieptulu infricosarei, care acolo de vro 4. Septemani, mai
 vertosu in Cornauti secera versatulu intre mici si mari multe
 victime.

Din „Timpulu,” nou essitulu diurnalu politicu comercialu in Bu-
 curesti, ne osira la mana vro cateva numere, din care se vede,
 ca tinerimea, ce intreprinse cu elu a lati ideile si simpatiile civilisa-
 tiunei, inca e patrunsa de imperativ'a cerintia a timpului, ca romanii
 din Principate, deca vreau se prospereze, sa-si lipesca inimile sale
 de civilitate apuseana, parasindu orbatoarele simpatii nordice. —
 De altadata ne vomu reitorce la cestiunea rusesca, cu care a inceputu
 si numitul diurnalu.

Din diurnale: „Daili News” din Londonu anuntia ca Svedia se
 alatura la apuseni ca si Piemontulu. „Morning Post” scrie din Cal-
 cuta Indiei ca o scadra aliata a prinsu fregatele rusesci „Aurora”.
 „Monitorulu” Franciei, spre mult'a mirare a tuturor, nice cu unu
 cuventu nu atinge incercarile de pace dela Viena. „Wanderer” umbla
 cu lumina prin intunerecu. Elu dice multu in este pucine cavitie:
 Conferintia din urma de Viena a adusu pe apuseni la convingere,
 ca din tractatulu de Decembre nu se pote castiga nemidilocia esec-
 tiva de ase pasi in contra Rusiei activu si deacea s'au reitorsu la tract-
 atulu din Aprile (celu incheiera apusenii cu Port'a si in care se dede
 voia de a intra la tote puterile europene, pe candu celu de Decembre
 lasa numai Prusiei locu de a se pute alatura). L. Jon. Rusel, carui
 nu i placea tract. de Decembre, midiloci in Parisu, ca lucrulu se
 devina la tractatulu din Aprile. L. Palmerston alaturea cu vighistii,
 alu caroru representantu e Rusel, va ajuta, ca teri-peelittii cu iubirea
 de conferintie alui Aberdeen sa cada pentru totu deuna. In urma dice,
 ca tractatulu de Decembre se privesce acumu de unu tractatu specialu
 in Paris si London si asia punctele greutategi resboiului se afla totu
 numai intre apusu, Turcia si Rusia. —

O depesia telegrafica cu datu Beltiu 19. Ianuarie descopere o
 mesura de retragere a rusilor in leuntruulu tieei; fiindca Gorciacoff
 a ordnatu, ca magazinele de fructe sa se straloceze 30 verste in
 leuntruulu tieei (Besarabiei). Gorciacoff a parasitu Ismailulu si sa
 dusu la Chilia. Mai multe despartimente din militia s'au tramsu
 catra Perecopu, ca sa se poata apera in contra eventualei navaliri
 a aliatiloru, carii au apromisu lui Omer vro 3 despartimente de mi-
 litia, ca se intrecurme comunicatiunea rusiloru la Perecopu. Pofita
 noavisima ce ne sosi pecandu inchei-mu colonele nu ne aduce alta
 mai insemnatu de catu, ca pregatirile, trimiterile de transpörte la
 Crimu din tote partile se intetiescu, si ca se astepta o lovire otari-
 tore intre dusmani.

Correspondintia.

De sub Heniu, 27. Decembre v. 1854.

Dupa o toamna plouosa si inoasa, amu capatu acumu o ierna cu
 vantu forte mare, asia, catu locitorii acestoru alpi numai cu mare
 greutate pote strabate la vitelu loru in poleii, si e teama, ca fiindu
 cu pana la 5 picioru de inalta, neputandu merge oamenii la vitelu
 loru, se nu plara de soma pastorii viteloru. Batranii nu-si aducu a-
 mlato, se fie cedute vrodata mai multa noua de catu acumu.

Importatiunea cerealeloru mai vertosu a graului si farinei din ve-
 cina Bucovina este forte mare, de si carausii suntu siliti cu mare
 greu a trece muntii acoperiti cu inalta nea. Grau se aduce mai cu
 seama la magazinele imperatoresci in Bistritia, Cluslu etc., parte si pe
 seama privatiloru. Judeii suntu speculantii si liferantii cei mari, care
 bucovinenii, saii si romanii de aici in mare numeru suntu numai ce-
 rausii loru. Acestora li se deschide calea la unu castigu bunu cu ce-
 rausia, toama acumu ierna, candu alte dobenzi din economia rurala,
 care ierna mai cu seama sta pe locu, nu pote trage unu agricultore.
 Silintia de a castiga si a si acoperi alte lipse, care apasa pe bietii
 munteni, mai cu seama lipsa cerealeloru, ce in an. trecut aici su fostu
 pucine forte, totudeauna este buna si de recomandat fiecarui eco-
 nomu, pentru ca lenea, si jacerea numai pe acasa in tempulu iernei
 cei lungi nu aduce alta familiiloru agricultore fara soma si mis-
 eritate. —

Cu tote ca importatiunea de bucate este mare, pretulu loru si
 pe aici este mare, 5—6 fior. vv. mertia cea mica de grau (16 cupo),
 3 f. 30 cr. de cucuruza (porumbu.)

Istoria bezericésca a D. Canonice Basiliu Ratiu, precumu
 si scientia S. scripture a D. Can. Timoteu Cipariu amu pri-
 mito cu forte mare bucuria, si cu placere legemu in aceste opuri
 pretioase, de si suntu numai compendiari, totusi celoru ce le au pe-
 trecutu in scöle facu unu servitiu minunatu de bunu, leptoriulni vinu
 in minte celea pe largu si cu tote giurstarile prelese din acelea aci-
 entie, si in defectu unoru opuri mai pe largu scrise — bunaora cum
 era celea din scöla — ajuta si acestea compendiari, de nu titi ma-
 caru celea audite in scöla, daca nu ne ierta subtiirele puteri mate-
 riale a ne castiga tote recerutelu carti teologice, pentru pretii. — A-
 steptamu cu sete si a altoru opuri teologice edare. ca pretii in tote
 ramurile scientieloru teologice parte saii castige notiile trebuincioase
 parte celea castigate se nu le dee nitarii. Dispositiunea de a se pre-
 face si eda cartile scolastice in limba materna romana pentru mai
 buna intelegerea tinerimei studinte este demna de tota lauda, pentru
 ca numai intru acestu moda se pote astepta progressu doritu in sci-
 entia. Unde amu si noi acumu, sa se si facutu asta dispositiune ma-
 car' cu 20 ani mai nainte? Ori batar de atuncia de candu multa
 stimatulu profesoru Barnatiu au inceputu a ne propune studiulu filo-
 soficu in limb'a romana? Atunci au fostu impumnatu de tote partile
 pentru aceasta iatreprindere noua, extraordinaria, ci aceleu barbatu du-
 pa axioma: „Agere et pati fortia romanorum est” intre tote impeti-
 tiunile continuandu a merge pe calea inceputa, au datu impulsu si in-
 demnu ca saii deschida si alti literatori romani ochii, carii vedindu
 folosu sa se apuce cu deadensulu a traduce si propune studiile sco-
 lastice in limb'a nationala, bine intelesca, pe cumu adeca s'au facutu
 cu atata efectu si la alte natiuni. Vedi bine ca acestea idei multu
 leau ajutatu si grabitu si catastrofa aniloru trecuti, candu pamentulu
 politicu cutrieratu din temelie amelintia perire, precumu iatre alte su-
 peritu si multe idei ruginite, si smola literaria s'au mai sterau; eara
 atmosfer'a literara curatita de negurile si sentina vechia, sau regene-
 ratu asia de minunatu, dupa cumu o vedemu acumu. —

